

EL PRÒXIM CONGRÉS CONTRA LA GUERRA¹

Lev Trotski

13 de juny de 1932

versió catalana feta per Alejo Martínez – alejomp@lycos.es - des de: “El próximo Congreso contra la Guerra”, en, *Escritos*, Tomo III, volumen 1, Editorial Pluma, Bogotá, 1977, pp. 173-179.

Estimats camarades:

Tinc davant mi el número del 4 de juny del periòdic parisenc *Le Monde*, editat per Barbusse. Aquest és en l'actualitat l'òrgan principal de la convocatòria al “gran Congrés Contra la Guerra”. En la tercera pàgina hi ha un extracte d'una crida de Romain Rolland i Henri Barbusse. Aquestes paraules aclareixen prou el caràcter i l'esperit de la crida: “Cridem tots els pobles i tots els grups, més enllà de la seua filiació política, totes les organitzacions laborals (culturals, socials i sindicals), totes les forces i organitzacions de masses! Unim-nos tots en el Congrés Internacional que declara la guerra a la guerra!”

Després segueix un paràgraf d'una carta dirigida per Rolland a Barbusse: “Estic plenament convençut que el congrés ha d'estar obert a tots els partits i persones independents, sobre la base comuna de la lluita sincera i resoluta contra la guerra.” Més avant, Rolland es manifesta d'acord amb Barbusse que el primer lloc en aquesta lluita l'ha d'ocupar la classe obrera. Després apareix la primera llista d'adhesions al congrés. Són tots escriptors francesos i alemanys radicals i semiradicals, pacifistes, membres de la Lliga pels Drets de l'Home, etcètera.

Després ve una màxima del tan conegut Emile Vandervelde. “Per tot arreu la guerra provoca [...] explosions de descontent revolucionari per una banda i reaccions furioses de nacionalisme fanàtic per l'altra. És absolutament necessari que les internacionals unisquen estretament les seues forces per tal d'impedir la guerra.”

Finalment, després d'aquestes paraules de Vandervelde preses del periòdic socialista [belga] del 29 de maig de 1932, llegim una citació del periòdic central del Partit Comunista Francès, *L'Humanité*, del 31 de maig de 1932: “Diguem,

¹ *El pròxim Congrés contra la Guerra, The Militant*, 16 de juny de 1932.

‘present!’ a la crida de Romain Rolland i Henri Barbusse a participar en el congrés internacional de Ginebra.”

Al darrer número de *La Vie Ouvrière*, la publicació central de la Confederació General del Treball Unitària [CGTU], apareix un article en què s’expressa un acord total amb la convocatòria de Rolland i Barbusse.

Ara el panorama està perfectament clar. Darrere dels organitzadors del congrés estan el Partit Comunista Francès i l’organització sindical dirigida per ell. Darrere del Partit Comunista està la Comintern.

Està en joc el perill d’una nova guerra mundial. En la lluita contra aquest perill és necessari utilitzar també companys de ruta que són, o almenys aparenten ser, els més honestos i decidits entre els pacifistes petitburgesos. Però aquest és un problema de tercer o quart ordre.

Se suposava que la crida a la lluita contra la guerra la platejarien directament la Comintern i la Profintern al proletariat internacional. El problema més important és com guanyar per a la nostra posició a les masses de la Segona Internacional i de la Internacional d’Amsterdam.

Per a això pot ser molt útil la política del front únic. En la seua última reunió, el Comitè Executiu de la Segona Internacional s’ha pronunciat contra Japó i “per la defensa de l’URSS”. Ja sabem el valor que pot tenir aquesta defensa en allò que concerneix els dirigents. Però el sol fet que s’haja votat aquesta resolució indica la força de la pressió de les masses (la crisi i el perill de la guerra). En aquestes circumstàncies la Comintern tenia l’obligació d’aplicar a escala internacional la política del front únic, de proposar a la Segona Internacional i a la d’Amsterdam obertament, davant dels ulls de tot el proletariat mundial, un programa precís, curosament estudiat, de mesures pràctiques concretes enfront del perill de guerra.

Però la Comintern serva silenci. La Profintern serva silenci. Se’ls deixa prendre la iniciativa a dos escriptors pacifistes; un d’ells (Romain Rolland) és indubtablement un gran escriptor i una persona notable, però no un polític; l’altre (Barbusse) és un pacifista i un místic, comunista o expulsat del Partit Comunista, però al meu parer un partidari de la unificació total dels partits comunistes amb la socialdemocràcia. “Unisquen-se a nosaltres”, diuen Rolland i Barbusse. Diguem “present!”, agrega *L’Humanité*. ¿Pot hom imaginar quelcom de més monstruós, més capitulador i criminal que aquest seguidisme del comunisme oficial al pacifisme petitburgès?

En Alemanya es declara inadmissible aplicar la tàctica del front únic amb les organitzacions obreres de masses a fi de denunciar els seus líders reformistes. Al mateix temps es fa un front únic a escala internacional, i la seua primera activitat és una persistent campanya a favor de tot allò que de pitjor hi ha en la galeria dels traïdors reformistes. Segurament Vandervelde està “per la pau”. Suposa que és més profitós i convenient ser ministre del seu rei en èpoques de pau que no en èpoques de guerra. I així, els insolents clamors d’aquest social-patriota, la signatura del qual, si no m’equivoque, apareix al peu del Tractat de Versalles, es converteix en el programa del gran Congrés Contra la Guerra. I *L’Humanité* recolza aquesta traïdora i perniciosa mascarada.

En Alemanya cal impedir un pogrom contrarevolucionari feixista que no sols amenaça immediatament i directa la classe obrera sinó, també, les seues organitzacions reformistes i àdhuc els seus dirigents reformistes. Per als senyors socialdemòcrates es tracta dels seus salaris, dels seus privilegis governamentals i fins i tot dels seus pells. Cal haver arribat a un estat d’idiotesa burocràtica total per a negar-se a utilitzar correctament i profunda, en interès de la revolució proletària, les enormes i agudes contradiccions entre el feixisme i la socialdemocràcia.

Però el problema de la guerra és completament distint. La guerra no amenaça directament les organitzacions reformistes, sobretot els seus líders. L’experiència ha demostrat, per contra, que els dirigents reformistes fan profitoses carreres gràcies a la guerra. El patriotisme és precisament el lligam més fort que uneix la socialdemocràcia amb la seua burgesia nacional. Així com és possible, inclús inevitable, que d’una forma o una altra la socialdemocràcia es veja obligada, dins de certs límits, a defensar-se contra el feixisme quan aquest li pose la soga al coll (i ho farà), queda totalment exclosa la possibilitat que la socialdemocràcia d’algun país lluite contra la seua burgesia una vegada declarada la guerra, encara que aquesta estigués dirigida contra la Unió Soviètica. la campanya revolucionària contra la guerra té com a objectiu particular i específic la denúncia de la mentida i la decadència del pacifisme socialdemòcrata.

I què fa la Comintern? Prohibeix utilitzar a escala nacional l’antagonisme absolutament real i profund entre la socialdemocràcia i el feixisme, mentre intenta aferrar-se a escala internacional a l’antagonisme il·lusori i hipòcrita entre la socialdemocràcia i els seus amos imperialistes.

Mentre en Alemanya es prohibeix absolutament el front únic, en el terreny internacional se li dóna des del començament un caràcter deliberadament enganyós i putrefacte. Explotant la ingenuïtat idealista de Romain Rolland, que és totalment sincer, tots els falsaris i bruts arribistes, els ministres

socialdemòcrates retirats i els candidats als ministeris declararan “present!” Per a aquests cavallers el congrés serà com una clínica on acudirán a restaurar les seues reputacions un poc deteriorades per a després poder cotitzar-se a un preu més alt. Així actuaren els que participaren en la Lliga Antiimperialista. Tenim davant de nosaltres la repetició del Kumintang i un Comitè Anglo-Rus a escala mundial.

Hi ha pedants que dubten que tinguem raó en definir com a centrista la fracció stalinista internacional. Els que s’han enverinat amb textos mal digerits són incapaços d’aprendre de la realitat viva. Ací tenim el centrisme ideal, clàssic, universal, en ple floriment, amb el morro girat cap a la dreta i la cua encara fortament inclinada cap a l’esquerra. Si tracem una línia que unisca el morro amb la cua descobrirem l’òrbita del centrisme.

La història ha arribat a un punt decisiu. El mateix ocorre amb el món sencer. I també amb el centrisme. En l’URSS els stalinistes continuen balbucejant sobre l’abolició de les classes en cinc anys i simultàniament restauren el mercat lliure. La cua ultrasquerrana encara no sap què ha decidit el savi cap oportunista. En el terreny de la política cultural s’ha fet un profund gir a la dreta. Per cert que ha estat un gir silenciós, sense comentaris, però per aqueixa mateixa raó molt més amenaçador. La política de la Comintern està seguint el mateix procés. Mentre els infortunats Piatnitski encara estan remugant les restes de l’ultrasquerranisme, hom ha ordenat als Manuilski que giren el cap a la dreta, sense cap consideració envers les seues espinades. En els seus nou anys d’activitat, l’escola dels epígons mai havia revelat fins a tal punt la seua manca de principis, la seua pobresa ideològica i la seua pràctica tramposa.

Bolxevics leninistes! En l’escena mundial s’acumulen els símptomes d’un gran sal històric, que afectarà els destins de la nostra fracció. Hem d’assumir ja tasques d’una significació històrica realment colossal. La lluita contra la guerra significa, sobretot, la lluita contra les mascarades pacifistes i el frau centrista burocràtic. Hem de llençar una implacable campanya de denúncia de les contradiccions de l’aparell stalinista, la derrota del qual serà inevitable davant els grans esdeveniments que s’apropen.

La defensa de l’URSS no és una frase de saló que repeteixen els amics, no sempre desinteressats, de la burocràcia stalinista. La defensa internacional de l’URSS depèn cada vegada més de la lluita revolucionària internacional del proletariat. Quan estan en joc la vida i la mort de milions de persones, cal una gran claredat. Avui ningú li rendeix millors serveis a l’enemic de classe que l’aparell stalinista que, en la lluita per conservar les restes del seu prestigi, sembla per totes les bandes la confusió i el caos.

Bolxevics leninistes! Haureu d'assumir una enorme tasca. S'apropen setmanes i mesos en què tots els revolucionaris hauran de demostrar allò que valen. Porteu als rengles dels obrers avançats les idees del marxisme i el leninisme. Ajudeu l'avantguarda proletària internacional a treure's de damunt el jupetí de força de la burocràcia stalinista, que ha perdut el cap. El que està en joc no és res insignificant: és el destí de l'URSS i de la revolució proletària mundial.

Lev Trotski